

VSE AVTORSKE PRAVICE PRIDRŽANE.

**GRADIVA NI DOVOLJENO RAZMNOŽEVATI ALI RAZPOŠILJATI V KAKRŠNIKOLI OBLIKI
BREZ PREDHODNEGA PISNEGA DOVOLJENJA AVTORJEV IN MINISTRSTVA ZA DELO,
DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI.**

Osnove promocije zdravja na delovnem mestu

„Vsak človek je avtor svojega zdravja in svoje bolezni.“
(Buddha)

Jernej Ferme,
specializant Gestalt spihoterapije

30.09.2015

Nemški filozof Schopenhauer je dejal

**„ZDRAVJE NI VSE, VENDAR JE VSE
DRUGO BREZ ZDRAVJA NIČ.“**

Zdravje - element človeškega kapitala

- ◆ Definicija zdravja po Svetovni zdravstveni organizaciji (1948)
  - zdravje ni le odsotnost bolezni, je popolno socialno, psihično in fizično ugodje/blagostanje (well-being)
- ◆ Biopsihosocialni model zdravja
  - ohranitvi in krepitvi zdravja
- ◆ Biomedicinski model zdravja
  - povrnitvi ter zmanjševanju posledic bolezni
- ◆ Človeški kapital je v posamezniku (znanja, kompetence, veščine...) zato je pomemben za podjetje tudi v ekonomskem smislu.
- ◆ Shultz poudarja pomen izobraževanja in izobrazbe zaposlenih
  - uspeh podjetja, izhaja iz pozitivnih poslovnih rezultatov, ti so zelo povezani z investiranjem v ljudi.

Dejavniki zdravja na delovnem mestu

- ◇ Neposredni vpliv
  - Fizična in psihična delovna klima
- ◇ Posredni vpliv
  - Življenjski slog, mehanizmi navad in razvad, prioritete

- 1. Dejavniki notranjega okolja
  - Organizacija težko vpliva nanje
  - Organizacija lahko vpliva nanje
- 2. Dejavniki naravnega okolja
  - Organizacija ne more vplivati
  - Organizacija lahko vpliva
- 3. Dejavniki družbenega okolja
  - Organizacija neposredno vpliva
  - Na ogrožujoče dejavnike družbenega okolja pa organizacija lahko poskuša vplivati le na mikro ravni

Dejavniki zdravja na delovnem mestu

4. Dedni dejavniki

- Podjetje nanje ne more vplivati
- Pri ugotavljanju učinkov svojih programov jih lahko upošteva

5. Prehranjevanje

- Organizacija ima neposreden vpliv

6. Gibanje

- Organizacija ima neposreden vpliv

7. Varnost in zdravje pri delu

- Na nezgode pri delu vplivajo:
  - Sistemski in biološki dejavniki
- Podjetje mora zagotoviti sredstva s katerimi ustrezno odpravi vzroke nezgod
- Podjetje mora doseženo tudi vzdrževati

Promocija zdravja na delovnem mestu

- ◆ Vizija promocije zdravja pri delu (PZD)
  - Zdravi ljudje v zdravih organizacijah
  - Z različnimi dejavnostmi skuša večati vire za izboljšanje zdravja delovne sile
  - Preprečevati slabo zdravje zaposlenih
  - Pričakovanje sodelovanja delodajalca, delavca in družbe
  - Vpliv (nafizično in socialno) na okolje ter vedenje (uporaba PAS, alkohola, prehrana, gibanje...)
- ◆ Na ravni organizacije
  - Učinkovit program vsebuje
    - promocijo dobre organizacije dela,
    - delovne kulture,
    - načrt za izdelavo navodil in metod za ozaveščanje zaposlenih
    - Spodbuja zavedanje soodgovornosti zaposlenih
    - Načrt delovnega procesa
    - Ocena ekonomskega dobička PZD

Vloga kadrovska funkcija pri PZD

Ima pomembno vlogo:

- Skrbi za razvoj spretnosti zaposlenih
- Usposablja zaposlene
- Izobražuje
- Skrbi za optimalne delovne pogoje
- Skrbi za zdravje zaposlenih

dodatna vrednost
podjetju!

Zadovoljstvo delavcev pri upravljanju s kadri je izjemno pomembno:

- Preprečujejo delovne nesreče
- Druga tveganja v povezavi z zdravjem

Poslovna strategijo podjetja mora vključevati

- Upravljanje s človeškimi viri
- Upravljanje s človeškim kapitalom
- Skrb za zaposlene na področju zdravja
- Zaposlenim mora omogočiti prepoznavanje in realizacijo njihovih interesov za delo
- Nagrajevanje in motiviranje

Vloga kadrovska funkcija pri PZD

- ◆ Po tipologiji Davida Ulricha je kadrovník funkcionalni strokovnjak, ki skrbi:
  - Učinkovitost kadrovskega podsistema
  - Kako delajo zaposleni
  - Izboljšuje kadrovske sisteme in procese
  - Skrbi za audit organizacije (v svetovalni vlogi managementa)
  - Izbiro prioritet
  - Organizacijsko kulturo v podjetju
  - Skrbi za realizacijo vizij
  - Odpravlja nesoglasja in konflikte v organizaciji
  - Upravlja z organizacijsko kulturo
  - Organizira izobraževanja zaposlenih
  - Prezema vlogo njihovega zastopnika
  - Skrbi za motiviranje zaposlenih
  - Usposabljanja
  - Ugotavljanje zadovoljstva zaposlenih
  - V zadnjem času tudi zastopa interese zaposlenih
  - Skrb za kvaliteto življenja in dela v podjetju

Koristi promocije zdravja pri delu

- ◆ Delavci, ki delajo v kakovostnem delovnem okolju, so bolj zdravi in bolj motivirani. Posledično lahko pričakujemo, da:
  - se zmanjšajo stroški, povezani z boleznimi in bolniško odsotnostjo,
  - se zmanjša bolniški stalež,
  - se zmanjša delovna invalidnost,
  - se zmanjša fluktuacija delovne sile,
  - se poveča kakovost izdelkov in storitev,
  - je v organizaciji več inovacij,
  - se poveča produktivnost,
  - se poveča zadovoljstvo zaposlenih in strank ter
  - se izboljša ugled organizacije

Koristi promocije zdravja pri delu

- ❖ Raziskovalci so ugotovili, da se lahko med udeleženci programov promocije zdravja zmanjša odsotnost z dela za 12 % do 36 %.
- ❖ Izračunali so, da razmerje med vložki v programe PZD in prihranki zaradi manjše odsotnosti z dela, ki naj bi segalo od 1 - 2,5 učinki pa od 1 - 10,1.
- ❖ Hkrati raziskave kažejo, da je z vsakim evrom, vloženim v zdravje zaposlenih, mogoče prihraniti med 2,50 in 10,00 evrov.

Zaključne misli o PZD

- ◆ Uspeh organizacij sedaj in v prihodnje je odvisen od dobro usposobljenih, motiviranih in zdravih delavcev. PZD ima zelo pomembno vlogo pri pripravi in opremljanju ljudi in organizacij, da se soočijo z izzivi.
- ◆ Promocija zdravja pri delu je naložba organizacij v prihodnost.
- ◆ »Vsi cvetovi prihodnosti so v semenu sedanosti«. (kitajski pregovor)
- ◆ »PZD lahko jo opredelimo, kot poslovno strategijo, ki stremi k preprečevanju slabega zdravja pri delu in k izboljšanju potencialov za izboljševanje zdravja in dobrega počutja«.

Hvala za vašo pozornost

„Vsak človek je avtor svojega zdravja in svoje bolezni.“
(Buddha)

Jernej Ferme,
specializant Gestalt spihoterapije

30.09.2015